

Spremniiji ali bez rezultata

Statistika Uprave policije o broju krivičnih prijava protiv korupcije govori da se broj otkrivenih slučajeva administrativne korupcije povećava, ali da visoki funkcioneri ostaju nedodirljivi

Tokom prošle i prethodne godine policija je tužilaštvu podnijela 189 krivičnih prijava zbog korupcije, kaže zvanična statistika.

Od toga, samo prošle godine policija je tužilaštvu podnijela 24 krivične prijave protiv „visoke korupcije”, kaže za *Monitor* **Rajko Malović**, rukovodilac Odsjeka za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Prijave su podnijete protiv jednog predsjednika opštine, jednog predsjednika SO, dva predsjednika opštinskih odbora, jednog sekretara SO, načelnika i 11 službenika područne jedinice Uprave za nekretnosti, direktora

Uprave šuma i njegovih potčinjenih, dva službenika Nacionalnog parka, 11 direktora čiji je većinski privatni kapital i jednog čiji je većinski vlasnik država....

Ovogodišnja statistika bilježi rast

krivičnih prijava. Od početka ove godine do oktobra policija je tužilaštvu podnijela 34 krivične prijave koje Uprava policije tretira kao „visoku korupciju”. Struktura osumnji-

čenih slična je onoj iz prethodne godine: pomoćnici u bolnicama, savjetnici u opštinskim i državnim službama, direktori domova zdravlja, direktori škola...

POVLAŠĆENI: **Ivan Brajović**, ministar policije sredinom godine iznio je podatak da su od 2006. do kraja 2009. godine tužilaštvu zbog korupcije prijavljeni: dva predsjednika opštine, 14 direktora akcionarskih društava i društava sa ograničenom odgovornošću čiji je većinski vlasnik država, 30 direktora akcionarskih društava i društava sa ograničenom odgovornošću gdje je većinski privatni kapital, pet rukovodilaca u državnoj upravi, osam direktora i sekretara u lokalnoj samoupravi, a procesuirani su i po jedan sudija Višeg suda i jedan sekretar opštine.

„To dokazuje da nema povlašćenih kada su u pitanju ova krivična djela”, kazao je ministar. Prethodno je istu ocjenu dao i **Veselin Veljović**, direk-

tor Uprave policije.

To, smatraju u opoziciji i civilnom sektoru nije visoka već admi-

Rajko Malović: „Uprava policije je spremna i odlučna u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije. Za to posjeduje znanja, vještine i kapacitete, što pokazuju i ostvareni rezultati”

nistrativna korupcija. „Na osnovu dosadašnjih rezultata policije i tužilaštva jasno je da nema borbe protiv visoke korupcije, već samo protiv administrativne korupcije“, kaže za *Monitor* **Vuk Maraš**, direktor Monitoring programa MANS-a.

Razlika između te dvije vrste korupcije precizno je definisana i u vladinoj *Strategiji za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala za period od 2010. do 2014. godine* u kojoj se navodi da „visoka korupcija obuhvata sve tipove korupcije na najvišem nivou u javnoj sferi, tamo gdje se formulišu politike i pravila, dok administrativna korupcija podrazumijeva korupciju na koju ljudi nailaze u susretima sa javnim funkcionerima i kada koriste javne službe. U načelu ona podrazumijeva skromne sume novca.“

Rodbina uhapšenih policajaca i carinika iz Rožaja u akciji *Signal* ovih dana protestuju zbog predugog (višemjesečnog) pritvora koji je uhapšenima određen. Predsjednik rožajskog SDP-a **Izet Bralić** zatražio je od nadležnih da kazne krivce po zakonu, ali je podsjetio policiju da na „spisku uhapšenih fale krupne ribe koje možda nisu iz Rožaja“.

Crnogorska policija, sudstvo i tužilaštvo ne pokazuju rezultate u borbi protiv visoke korupcije konstatovano je sa mnogih evropskih i međunarodnih adresa.

Da je borba protiv organizovanog kriminala i korupcije, „odnosno progres na tom planu“ od ključnog značaja za integraciju Crne Gore, prošlog mjeseca poručio je **Herman van Rompuj**, predsjednik Evropske unije. Prethodno je i šef delegacije Evropske komisije u Podgorici **Leopold Maurer**

upozorio da „Crna Gora mora da uspostavi mjerljive rezultate u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala“, naglašavajući kako poseban problem predstavlja nedostatak mjerljivih rezultata vezanih za presuda za korupciju na visokom nivou.

U izvještaju Stejt departmenta iz 2009. godine konstatuje se da crnogorska vlast nije dosljedno primjenjivala zakonske odredbe o krivičnim kaznama za korupciju državnih zvaničnika, a u izvještaju američke *Global Integrity* za istu godinu ocijenjeno je da Crna

Nebojša Medojević: „Problem je korupcija u samoj policiji. Unutrašnja kontrola nije sprovela nijednu provjeru imovinskog stanja pojedinih policijskih funkcionera, gdje je očigledno da imovinu nijesu mogli steći radom u policiji. Zato, između ostalog, nema borbe protiv visoke korupcije“

Gora ima slabe mehanizme za zaštitu od korupcije, a pripalo joj je najlošije mjesto od zemalja u regionu kada je u pitanju borba protiv korupcije.

Odgovornost predsjednika, premijera i ministara, nisko je rangirana uglavnom zato što osnovni mehanizmi za sprječavanje sukoba interesa ne postoje ili su nedjelotvorni, kaže se u izvještaju.

SKROMNI NAPREDAK, REZULTATI ISTI: U Izvještaju EK o napretku Crne Gore za 2009. godinu navodi se da je reforma policije skromno napredovala, te da je potrebno unaprijediti opremu i radni prostor,

„posebno za odjeljenje za korupciju i organizovani kriminal“.

U Izvještaju EK za prethodnu godinu navodi se da je „u Odsjeku za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije Uprave policije 20 odsto predviđenih radnih mjesta upražnjeno i da Odsjek nema zapošljenih na lokalnom nivou“. Takođe, konstatuje se da su „uslovi za rad ove službe neodgovarajući i potrebna je dalja izgradnja profesionalnih vještina, posebno u vezi korišćenja modernih istražnih tehnika, uključujući finansijske istrage“.

Nebojša Medojević, lider PzP i član skupštinskog Odbora za bezbjednost za *Monitor* komentariše da situacija u tom Odsjeku jasno govori o namjeri policije da se bori sa visokom korupcijom. On podsjeća da samo Crna Gora nema jedinicu poput hrvatskog Uskoka.

Rajko Malović za *Monitor* kaže da se situacija u tom Odsjeku popravila u odnosu na 2008. godinu. „Povećan je broj službenika koji se bave suzbijanjem organizovanog kriminaliteta u sjedištu koji u saradnji sa područnim jedinicama i

ispostavama sprovode istrage iz oblasti organizovanog kriminala i korupcije“. Odsjek ni dalje, međutim, nema zapošljene na lokalnom nivou.

„Planom razvoja Uprave policije planirano je da se kroz izmjene Akta o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta rasporede službenici za suzbijanje organizovanog kriminaliteta na regionalnom nivou tj. na nivou osam područnih jedinica“, kaže Malović. On kaže da se „kontinuirano organizuju specijalističke edukacije i nadograđuju tehnički i informatičko-analički alati za primjenu posebnih istražnih tehnika definisa-

nih Zakonom o krivičnom postupku Crne Gore“, te da se „modernizuju tehnički, softverski – informatički alati kao podrška kako bi se spriječilo izvršenje svih pojava oblika organizovanog kriminala“.

Malović tvrdi : „Uprava policije je spremna i odlučna u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije i za to posjeduje znanja, vještine i kapacitete, što pokazuju i ostvareni rezultati“.

Vuk Maraš kaže da situacija kada su kapaciteti policije u pitanju jeste poboljšana. „Glavni izgovor policije da nijesu opremljeni na dovoljnom nivou i da zbog toga rezultati nedostaju ne stoji. I Nacionalna komisija za borbu protiv korupcije konstatovala je taj napredak. Stoga bi se očekivali mnogo bolji rezultati. Ali ih nema“, kaže on.

Maraš ocjenjuje da je glavni problem nedostatak političke volje da se bori sa visokom korupcijom i podsjeća da još nemamo nijednu presudu kada je u pitanju visoka korupcija. „Problem može biti samo to da policija na adekvatan način ne

prepoznaje odgovarajuće informacije koje treba proslijediti tužilaštvu, ili prosto ne želi da to uradi. Ili da samo tužilaštvo ne nalaže policiji pribavljanje dokaza u slučajevima visoke korupcije“, kaže on. „Odgovornost je na Veselinu Veljoviću i Ranki Čarapić, a na osnovu rezultata je jasno da oni nemaju niti volje niti snage da pokreću ključne probleme u ovoj državi“.

Maraš podsjeća da je nedostatak rezultata ključni problem koji potencira briselska administracija.

UNUTRAŠNJA KORUPCIJA:

Nebojša Medojević smatra da jedan od glavnih prepreka policije u borbi protiv visoke korupcije nijesu kadrovski kapaciteti i opremljenost nego korupcija u samoj policiji. „Unutrašnja kontrola nije sprovela nijednu provjeru imovinskog stanja policijskih funkcionera, čak ni tamo gdje je očigledno da imovinu nijesu mogli steći radom u policiji“,

Vuk Maraš: „Dokorašnji glavni izgovor policije bio je da nijesu opremljeni na dovoljnom nivou i da zbog toga rezultati nedostaju. Nacionalna komisija za borbu protiv korupcije konstatovala je napredak. Stoga bi se očekivali mnogo bolji rezultati. Ali ih nema“

kaže Medojević.

Medojević podsjeća da nije bilo niti jedne krivične prijave za korupciju u oblasti javnih nabavki, u kojoj ima jasnih zloupotreba. „Pa i sama izgradnja zgrade Uprave policije je slučaj visoke korupcije“.

Aleksandar Saša Zeković, član Savjeta za civilnu kontrolu policije kaže da je Uprava policije u prošloj i ovoj godini „čak i procesuirala nekoliko policijskih službenika kojima se stavlja na teret koruptivno ponašanje“, ali da je riječ o saobraćajnim policajcima gdje

je „korupcija zanemarljiva“, a neki slučajevi „više proizvod internih igri i obračuna nego istinske i činjenične korupcije“.

Prema Izvještaju EK za 2009. godinu „disciplinske mjere su izrečene za 124 službenika policije, a u periodu februar-jul 2009. podnijete su krivične prijave protiv 27 policijskih službenika“.

„Trebalo bi da nas zabrinjavaju zloupotrebe na visokim službenim položajima u policijskoj organizaciji. Suočavanje sa tim pitanjima dokazuju puni profesionalizam i istinske kapacitete nacionalne policijske organizacije. Na žalost takvi primjeri su rijetki ili gotovo da ne postoje“, kaže Zeković.

On smatra da nedostatak krivičnih prijava protiv visokih policijskih funkcionera ne znači da „imamo policijski servis oslobođen zloupotreba i nepravilnosti“.

„Naprotiv. Mene zabrinjava tolerisanje ozbiljnih profesionalnih propusta učinjenih od strane policijskih starješina. Zabrinjavajuća je činjenica da

imamo sudske presude kojima su niži policijski službenici oglašeni krivim a da pri tom nije upitna i objektivna odgovornost mjerodavnih, pretpostavljenih starješina“, kaže Zeković.

Policija se za sada, konačni je sud naših sagovornika, protiv visoke korupcije bori tek deklarativno. Statistika broja istraga protiv korupcije se povećava, ali visoki zvaničnici ostaju van nje.

**Milena PEROVIĆ-KORAĆ
Zoran RADULOVIĆ**

(Projekat je podržan od strane Delegacije EU u Crnoj Gori, a svi nalazi su isključivo rezultat istraživanja našeg novinarskog tima)